

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВСП "БОБРИНЕЦЬКИЙ АГРАРНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ ІМ. В. ПОРИКА
БЛОЦЕРКІВСЬКОГО НАУ"

ЛІТЕРАТУРНА ГОДИНА
«Ліна Костенко — совість і голос України»
До Дня народження великої української поетеси
(19 березня 1930 року)

Підготували: Іванченко Л.Б. – завідувач бібліотеки
Хрипко В.О. - бібліотекар

Тип заходу:	Літературна година
Цільова аудиторія:	Студенти 1–3 курсів коледжу
Тривалість:	40 хвилин
Кількість учасників:	30 осіб
Місце проведення:	Бібліотека
Відповідальний:	Бібліотекар
Дата проведення:	19 березня

I. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ЗАХОДУ

Мета заходу:

Поглибити знання студентів про життєвий і творчий шлях Ліни Костенко — видатної української поетеси, прозаїка і мислителя; формувати шанобливе ставлення до рідної мови та національної літератури; виховувати патріотизм, стійкість духу та естетичний смак через слово поетеси.

Виховні завдання:

- розширити уявлення студентів про постать Ліни Костенко в контексті українського культурного відродження;
- формувати навички виразного читання та інтерпретації поетичних текстів;
- розвивати вміння аналізувати художні образи та філософський зміст поезії;
- сприяти усвідомленню ролі мистецтва слова в збереженні національної ідентичності;
- виховувати повагу до митців, які в складні часи зберегли честь і творчу незалежність.

II. ОБЛАДНАННЯ ТА МАТЕРІАЛИ

- Мультимедійна презентація «Ліна Костенко: шлях крізь терни до зірок»
- Портрет Ліни Костенко (формат А1 або виведений на екран)
- Збірки поезій: «Мандрівки серця», «Над берегами вічної ріки», «Маруся Чурай», «Берестечко»
  - Роздаткові матеріали: добірка поезій для читання вголос (по 1 аркушу на 2 учасники)
  - Відеозаписи або аудіо читання поезій авторкою (за наявності)
  - Фонова музика: твори Лисенка, Степового, сучасна камерна музика
  - Свічки/LED-свічки для атмосфери (опційно)
  - Виставка книг у бібліотеці або на окремому столі

III. ПІДГОТОВЧА РОБОТА

За 2–3 тижні до заходу:

1. Оголосити конкурс на краще виразне читання поезії Ліни Костенко серед студентів.

2. Розподілити ролі між ведучими (2–3 особи) та учасниками-читцями (6–10 осіб).
  3. Підготувати мультимедійну презентацію з фотографіями, цитатами та хронологією.
  4. Організувати виставку книг у бібліотеці.
  5. Підготувати відеофрагменти або аудіозаписи (інтерв'ю, читання).
- За 1 тиждень до заходу:**
6. Провести репетицію з ведучими та читцями.
  7. Підготувати зал: розставити меблі, оформити сцену або передній план.
  8. Роздати учасникам тексти поезій і ролі для підготовки.
  9. Перевірити технічне обладнання: проектор, мікрофон, акустику.

IV. СЦЕНАРІЙ ВИХОВНОГО ЗАХОДУ

ЧАСТИНА 1. ВІДКРИТТЯ ЗАХОДУ (10 хвилин)

(Лунає тиха музика. Зал поступово затихає. Ведучі виходять до мікрофона.)

Ведучий 1: Добрий день, шановні друзі! Сьогодні ми зібралися з нагоди дня народження людини, яку вся Україна називає своєю совістю і своїм голосом. 19 березня 1930 року народилася Ліна Василівна Костенко — поетеса, яка пережила заборони, мовчання і тріумф.

Ведучий 2: Є поети, яких читають за шкільною програмою. А є ті, до яких повертаються все життя — у хвилини радості, відчаю, роздумів про сенс буття. Ліна Костенко — саме така поетеса.

Ведучий 1: Її рядки — це не просто рими. Це сповідь покоління, що вистояло. Це заповіт для нас — тих, хто живе і творить сьогодні.

«Можна все на світі вибирати, сину, Вибрати не можна тільки Батьківщину.»

Ведучий 2: Ці рядки знають напам'ять мільйони українців. Сьогодні ми пригадаємо, як жила, як боролася і як творила ця дивовижна жінка.

ЧАСТИНА 2. СТОРІНКИ БІОГРАФІЇ (20 хвилин)

(На екран виводиться слайд «Дитинство і юність»)

Ведучий 1: Ліна Костенко народилася в Ржищеві на Київщині. Батько — вчитель, мати — медична працівниця. З дитинства в родині панувала любов до книжки, до слова, до рідної мови.

Ведучий 2: У 1952 році вона закінчила Київський педагогічний інститут, а потім — Московський літературний інститут імені Горького. Уже тоді було зрозуміло: ця людина прийшла в літературу надовго.

(Слайд «Шістдесятництво»)

Ведучий 1: Перші збірки — «Проміння землі», «Вітрила», «Мандрівки серця» — вийшли у час короткої хрущовської відлиги. Разом із Василем Симоненком, Іваном Драчем, Миколою Вінграновським вона стала голосом «шістдесятників» — покоління, що наважилося сказати правду.

Ведучий 2: Але настав 1965 рік — і почалися арешти. Ліна Костенко не зреклася, не підписала листів на «підтримку» влади. І замовкла — на цілих 16 років. Жодної книжки. Жодної публікації. Але вона писала. Писала в стіл. Для майбутнього.

«Я вибрала долю собі сама. І що зі мною не робить — Я буду тією, ким я є.»

(Слайд «Повернення»)

Ведучий 1: 1980 рік — вихід роману у віршах «Маруся Чурай». Це стало подією. Книжку читали вночі, переписували від руки, передавали з рук у руки. Вона отримала Шевченківську премію.

Ведучий 2: Пізніше — «Берестечко», «Записки українського самашедшого», «Річка Геракліта». Ліна Костенко повернулася — і залишається з нами донині.

ЧАСТИНА 3. ПОЕТИЧНИЙ МІСТ (25 хвилин)

(Учасники по черзі читають поезії. Між читаннями — коротке слово ведучих.)

Ведучий 1: Запрошуємо учасників нашого заходу подарувати нам рядки Ліни Костенко. Кожен вірш — це маленька зустріч із великою поетесою.

Рекомендовані поезії для читання:

- «Страшні слова, коли вони мовчать...» — про силу мови і мовчання
- «Хай буде легко. Дотик. Погляд. Усміх.» — про ніжність і людяність
- «Українська мова» («Як парость виноградної лози...»)
- «Вже почалось, мабуть, майбутнє...» — про час і пам'ять
- «Недумано, негадано» — про кохання
- «Пісня про матір» — патріотична лірика

(Після кожного читання — 30-секундна пауза. Ведучий коментує або запитує глядачів.)

Ведучий 2: Після кожного прочитаного вірша пропонуємо поставити себе запитання: що саме зачепило? Яке слово, образ, думка залишиться з вами після цього вечора?

ЧАСТИНА 4. «МИ І ЛІНА КОСТЕНКО» — ІНТЕРАКТИВ (15 хвилин)

Ведучий 1: А зараз — час нашої розмови. Ліна Костенко не лише поетеса. Вона — мислитель, який сформулював багато речей, про які ми часом соромимося говорити вголос.

Ведучий 2: Ми зачитаємо кілька цитат. А вас просимо: поміркуйте, як це пов'язано з вашим сьогоднішнім днем.

Цитати для обговорення:

Цитата	Запитання для роздуму
«Людина є там, де є людяність.»	Що для вас означає «бути людиною»?
«Ніщо не вічне. Але добро — вічне.»	Чи робите ви добро без очікування нагороди?
«Нація вмирає не від інфаркту — спочатку їй відбирають пам'ять.»	Як ви зберігаєте свою пам'ять та ідентичність?

ЧАСТИНА 5. ТВОРЧА ХВИЛИНКА (10 хвилин)

Ведучий 1: У Ліни Костенко є рядки, які стали народними. А тепер — ваша черга. Ми пропонуємо вам написати 2–3 рядки про те, що для вас означає Україна, мова або вільний вибір. Не потрібно бути поетом — достатньо бути щирим.

(Студенти отримують аркуші паперу. 5 хвилин на написання. Охочі зачитують свої рядки.)

Ведучий 2: Дякуємо всім, хто наважився взяти слово! Пам'ятайте: Ліна Костенко теж починала з перших рядків. І кожен великий поет — це людина, яка колись написала перший вірш.

ЧАСТИНА 6. ЗАВЕРШЕННЯ ЗАХОДУ (10 хвилин)

(Лунає урочиста музика. Ведучі виходять для фінального слова.)

Ведучий 1: Ліна Костенко якось сказала, що поезія — це форма виживання. Мабуть, тому її рядки живуть і через десятиліття — бо вони про те, що ніколи не старіє: про любов, свободу, честь і Батьківщину.

Ведучий 2: Сьогодні ми вшанували пам'ять великої поетеси, яка обрала мовчання, але не зраду. Яка обрала слово, але не брехню. Яка обрала Україну — і залишилася собою.

Ведучий 1: Нехай її поезія буде для вас не лише рядками з підручника, а живим голосом — голосом, який надихає, підтримує і нагадує: ми є, ми живемо, ми — Україна.

«Хто буде знати, що ти є, коли тебе нема? Лише земля, яку ти любив.»

Ведучий 2: Дякуємо всім учасникам за увагу, за щирість і за любов до слова. З Днем народження, Ліно Костенко! Хай живе ваш голос у наших серцях!

(Оплески. Завершення заходу.)

V. РЕКОМЕНДОВАНІ ТВОРИ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ

Поезія:

- «Страшні слова, коли вони мовчать» — про відповідальність слова
- «Українська мова» — гімн рідному слову
- «Пісня про матір» — материнська тема
- «Недумано, негадано» — любовна лірика
- «Є люди-зорі і є люди-терни» — філософська лірика

Прозові та великі форми:

- Роман у віршах «Маруся Чурай» — головні розділи
- «Записки українського самашедшого» — фрагменти про сучасність
- «Берестечко» — вибрані сторінки

Для перегляду та прослуховування:

- Документальний фільм «Ліна Костенко» (MEGOGO, YouTube)
- Інтерв'ю поетеси з Дмитром Гордоном (YouTube)
- Аудіозаписи читання поезій у виконанні акторів і самої авторки

VI. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ УЧАСТІ

Критерій	Показник	Балів
Виразне читання вірша	Чіткість, емоційність, знання тексту	до 5
Участь в обговоренні	Глибина відповіді, аргументація	до 3
Творча хвилинка (власні рядки)	Оригінальність, щирість	до 2
Активність і увага протягом заходу	Залученість, реакції	до 2

*«Ми не вмираємо — ми переходимо у слова,
які залишаються жити після нас.»*

Ліна Костенко